

Τετάρτη 12 Μαρτίου 2014

P7_TA(2014)0233

Έκθεση 2013 για την ιθαγένεια της ΕΕ

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2014 σχετικά με την έκθεση 2013 για την ιθαγένεια της ΕΕ. Πολίτες της ΕΕ: τα δικαιώματά σας, το μέλλον σας (2013/2186(INI))

(2017/C 378/17)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής της 27ης Οκτωβρίου 2010 με τίτλο «Έκθεση 2010 για την ιθαγένεια της ΕΕ: άρση των εμποδίων στα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ» (COM(2010)0603),
 - έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης της Επιτροπής για την ιθαγένεια της ΕΕ, η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 9 Μαΐου έως τις 27 Σεπτεμβρίου 2012,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 29ης Μαρτίου 2012 σχετικά με την έκθεση 2010 για την ιθαγένεια της ΕΕ: άρση των εμποδίων στα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ⁽¹⁾,
 - έχοντας υπόψη τις ακροάσεις που διοργανώθηκαν από κοινού από την Επιτροπή Αναφορών, την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 19 Φεβρουαρίου 2013, με τίτλο «Αξιοποιώντας στο έπακρο την ιθαγένεια της ΕΕ» και στις 24 Σεπτεμβρίου 2013, με τίτλο «Ο αντίκτυπος της κρίσης στους πολίτες της Ευρώπης και η ενίσχυση της δημοκρατικής συμμετοχής στη διακυβέρνηση της Ένωσης»,
 - έχοντας υπόψη την Έκθεση της Επιτροπής της 8ης Μαΐου 2013 με τίτλο «Έκθεση 2013 για την ιθαγένεια της ΕΕ: Πολίτες της ΕΕ: τα δικαιώματά σας, το μέλλον σας» (COM(2013)0269),
 - έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τις διαβουλεύσεις της Επιτροπής Αναφορών,
 - έχοντας υπόψη το δικαίωμα υποβολής αναφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 227 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - έχοντας υπόψη το Δεύτερο Μέρος της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Απαγόρευση των διακρίσεων και ιθαγένεια της Ένωσης» και τον Τίτλο V του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων,
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 9, 10 και 11 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Αναφορών και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας (A7-0107/2014),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Συνθήκη της Λισαβόνας ενίσχυσε την έννοια της ιθαγένειας της ΕΕ και τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι το δικαίωμα υποβολής αναφορών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελεί έναν από τους πυλώνες της ευρωπαϊκής ιθαγένειας, ο οποίος δημιουργεί τη δυνατότητα αλληλεπίδρασης μεταξύ των πολιτών και των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, με στόχο να φέρει την ΕΕ πιο κοντά στους πολίτες της, και μετατρέπει την ΕΕ σε μια έννοια με ολοένα περισσότερο νόημα και αξιοπιστία για αυτούς·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δικαιώματα που συνδέονται με την ιθαγένεια της Ένωσης ενσωματώθηκαν στις συνθήκες και στον Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν δεσμευθεί να τηρούν τους από κοινού συμφωνηθέντες κανόνες της ΕΕ για το δικαίωμα κάθε πολίτη της Ένωσης να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφός της, στην απαγόρευση των διακρίσεων και τις κοινές αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, με ιδιαίτερη έμφαση στα δικαιώματα των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες· ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην εθνική ιθαγένεια και τα δικαιώματα των μειονοτήτων που απορρέουν από αυτήν· λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να εξαλειφθούν οι παραβιάσεις θεμελιωδών δικαιωμάτων που διαπράττονται από οιοδήποτε κράτος μέλος όσον αφορά ζητήματα ιθαγένειας προκειμένου να αποφεύγονται φαινόμενα μεροληπτικής συμπεριφοράς και/ή διακρίσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μειονότητα των Ρομά εξακολουθεί να υφίσταται εκτεταμένες διακρίσεις και ότι η πρόοδος στην εφαρμογή των εθνικών στρατηγικών ένταξης των Ρομά εξακολουθεί να είναι περιορισμένη·

⁽¹⁾ ΕΕ C 257 E της 6.9.2013, σ. 74.

Τετάρτη 12 Μαρτίου 2014

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων αποτελεί ένα από τα βασικά στοιχεία της ιδιγένειας της ΕΕ και μπορεί να συμβάλει στη μείωση της αναντιστοιχίας μεταξύ θέσεων εργασίας και δεξιοτήτων στην εσωτερική αγορά· ότι, σύμφωνα με έκτακτο Ευρωβαρόμετρο (Flash Eurobarometer) του Φεβρουαρίου 2013, άνω των δύο τρίτων των ερωτηθέντων δικαίως συμφωνούν ότι η ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων εντός της ΕΕ συνεπάγεται γενικά οφέλη για την οικονομία της χώρας τους· ότι τα κριτήρια Σένγκεν πρέπει να έχουν τεχνικό χαρακτήρα και να μην χρησιμοποιούνται για να περιορίσουν την πρόσβαση στην ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διάκριση λόγω ιδιγένειας εξακολουθεί να υφίσταται σε ορισμένες χώρες της ΕΕ·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο πλαίσιο αναφορών έχει τεθεί το ζήτημα της απόκτησης και απώλειας της ιδιγένειας ενός κράτους, ιδίως από την άποψη των επιπτώσεων της στην ευρωπαϊκή ιδιγένεια· ότι πολλοί αναφέροντες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ανήκουν σε μειονότητες κράτους μέλους, έχουν εκφράσει την επιθυμία τους να υπάρξουν πιο συντονισμένοι νόμοι για την ιδιγένεια στην Ευρώπη·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν ληφθεί πολλές καταγγελίες σε σχέση με την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος στις ευρωπαϊκές και τις δημοτικές εκλογές, καθώς και σε σχέση με τη στέρηση της δυνατότητας άσκησης του εκλογικού δικαιώματος στις εθνικές εκλογές κατόπιν διαστήματος παραμονής στο εξωτερικό·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει χάσει την εμπιστοσύνη των πολιτών της και οι Ευρωπαίοι πολίτες περνούν μια δύσκολη περίοδο εξαιτίας μιας σοβαρής οικονομικής και κοινωνικής κρίσης·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκλογές του 2014 θα είναι οι πρώτες που θα διεξαχθούν μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, η οποία διευρύνει σημαντικά τις εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Ευρωπαϊκές εκλογές αποτελούν μια ευκαιρία για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στο πολιτικό σύστημα, για τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής πολιτικής σφαίρας και για την ενίσχυση της φωνής και του ρόλου των πολιτών, μια από τις σημαντικότερες προϋποθέσεις για την ενίσχυση της δημοκρατίας στα κράτη μέλη και την ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημοκρατική και διαφανής λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι ένα από τα βασικά μέσα προώθησης των ευρωπαϊκών αξιών και της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, με τις Συνθήκες και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, υπερασπίζεται μια Ευρώπη των δικαιωμάτων και των δημοκρατικών αξιών, της ελευθερίας, της αλληλεγγύης και της ασφάλειας και εγγυάται την καλύτερη προστασία των πολιτών της ΕΕ·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολίτες εκπροσωπούνται άμεσα σε επίπεδο Ένωσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και διαθέτουν το δημοκρατικό δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ακόμα και όταν κατοικούν σε κράτος μέλος εκτός του δικού τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η άσκηση του δικαιώματος των πολιτών της ΕΕ που διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος να ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές και τοπικές εκλογές ούτε διευκολύνεται, ούτε προωθείται επαρκώς σε όλα τα κράτη μέλη·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιούργησε ένα νέο δικαίωμα για τους ευρωπαίους πολίτες που τους επιτρέπει να οργανώνουν και να στηρίζουν μια Πρωτοβουλία Ευρωπαίων πολιτών με την υποβολή των πολιτικών τους προτάσεων στα ευρωπαϊκά όργανα, δικαίωμα που ασκήθηκε από εκατομμύρια ευρωπαίους πολίτες από την 1η Απριλίου 2012·
1. επικροτεί την έκθεση της Επιτροπής για την ιδιγένεια της ΕΕ του 2013 (COM(2013)0269), στην οποία εξαγγέλλονται δώδεκα νέες δράσεις σε έξι τομείς με στόχο την ενίσχυση των δικαιωμάτων των πολιτών της ΕΕ·
 2. επικροτεί το γεγονός ότι, στη μεγάλη τους πλειονότητα, τα 25 μέτρα που ανακοίνωσε η Επιτροπή στην έκθεση του 2010 για την ιδιγένεια της ΕΕ, έχουν στο μεταξύ ολοκληρωθεί από την Επιτροπή και άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ·
 3. τονίζει ότι οι πολίτες πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν αποφάσεις μετά λόγου γνώσεως σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων τους που απορρέουν από τις Συνθήκες και ότι, ως εκ τούτου, θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε όλες οι αναγκαίες πληροφορίες, εστιάζοντας όχι μόνο σε αφηρημένα δικαιώματα, αλλά και σε πρακτικής φύσεως, άμεσα προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με ζητήματα οικονομικού, κοινωνικού, διοικητικού, νομικού και πολιτιστικού χαρακτήρα· καλεί τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές να προωθήσουν την καλύτερη κατανόηση της ιδιγένειας της ΕΕ και να εξηγήσουν τα πρακτικά της οφέλη για τα άτομα·
 4. επικροτεί τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής με στόχο να συνειδητοποιήσουν καλύτερα οι πολίτες τα δικαιώματά τους μέσω των διαδικτυακών πυλών Europe Direct και «Η Ευρώπη σου» (Your Europe) και παροτρύνει τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την ευρύτερη ενημέρωση των πολιτών και των επιχειρήσεων σχετικά με το δίκτυο SOLVIT· προτείνει, εν προκειμένω, να παρασχεθούν περισσότερες πληροφορίες για την ευρωπαϊκή ιδιγένεια με την ευκαιρία του εορτασμού της Ημέρας της Ευρώπης στις 9 Μαΐου·

Τετάρτη 12 Μαρτίου 2014

5. παροτρύνει την Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε οι δημόσιες διαβουλεύσεις της να είναι διαθέσιμες σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ ώστε να μην γίνονται διακρίσεις λόγω γλώσσας· επισημαίνει τις δραστηριότητες του Κοινοβουλίου, και ιδιαίτερα της Επιτροπής Αναφορών, σχετικά με τις πλατφόρμες των κοινωνικών μέσων επικοινωνίας ως εξαιρετικό μέσο για την ανάπτυξη διάδρασης και διαλόγου με τους πολίτες·

6. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να δώσουν περισσότερο χώρο στην πολιτική εκπαίδευση σε θέματα της ΕΕ στα προγράμματα διδασκαλίας τους, να προσαρμόσουν ανάλογα την κατάρτιση των καθηγητών και, να παράσχουν, εν προκειμένω, την απαραίτητη τεχνολογία και πόρους· τονίζει ότι η προσιτή εκπαίδευση διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στην διαμόρφωση των μελλοντικών πολιτών παρέχοντας σε αυτούς τη δυνατότητα να αποκτήσουν σταθερές βάσεις γενικών γνώσεων, προάγοντας την ενδυνάμωση των ατομικών ικανοτήτων, την αλληλεγγύη και την αμοιβαία κατανόηση καθώς και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής· επισημαίνει επ' αυτού ότι η εκπαίδευση έχει θεμελιώδη σημασία ως μέσο που θα δώσει τη δυνατότητα στα άτομα να συμμετέχουν πλήρως στην δημοκρατική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή και θεωρεί, ως εκ τούτου, ότι δεν πρέπει να επιβληθούν σημαντικές περικοπές στα κεφάλαια που διατίθενται στην εκπαίδευση·

7. πιστεύει ότι είναι σημαντικό να ενθαρρυνθεί η αναγνώριση της αξίας του εθελοντισμού, να αξιοποιηθούν οι γνώσεις και οι δεξιότητες που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο αυτό και να αρθούν τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία·

8. υπογραμμίζει τη σημασία της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών για την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής του Ευρωπαίου πολίτη στα κοινά· θεωρεί επομένως ουσιώδες να διευκολυνθεί περαιτέρω το διασυνωριακό έργο αυτών των οργανώσεων με τη μείωση των γραφειοκρατικών εμποδίων και την παροχή επαρκούς χρηματοδότησης· επαναλαμβάνει την έκκλησή⁽¹⁾ του για την θέσπιση του καταστατικού του ευρωπαϊκού σωματείου διότι μπορεί να διευκολύνει την δημιουργία έργων από πολίτες διαφορετικών κρατών μελών της ΕΕ στα πλαίσια διακρατικής οργάνωσης· τονίζει την ανάγκη να δημιουργηθεί διαρθρωμένο πλαίσιο για ευρωπαϊκό διάλογο με τους πολίτες που θα αποδίδει πρακτική σημασία στην συμμετοχή του πολίτη στα κοινά·

9. εκφράζει τη λύπη του για την επιλογή ορισμένων κρατών μελών να εξαιρεθούν από τμήματα των Συνθηκών της ΕΕ, γεγονός το οποίο υπονομεύει και δημιουργεί εκ των πραγμάτων διαφορές στα δικαιώματα των πολιτών, οι οποίοι προορίζονται να είναι ίσοι βάσει των Συνθηκών της ΕΕ·

10. τονίζει τον ζωτικό ρόλο που διαδραματίζουν τα κράτη μέλη ως προς την ορθή εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας· θεωρεί ότι απομένουν ακόμη πολλά να γίνουν και ότι η ενισχυμένη συνεργασία των θεσμικών οργάνων της ΕΕ με τις τοπικές και τις εθνικές αρχές είναι απαραίτητη· εκτιμά ότι μια αυξημένη συνεργασία θα μπορούσε να αποτελέσει έναν αποτελεσματικό τρόπο ανεπίσημης επίλυσης των προβλημάτων, ιδίως αν πρόκειται για εμπόδια διοικητικής φύσης· επιδοκιμάζει εν προκειμένω την πρόθεση της Επιτροπής να στηρίξει, από το 2013 και εφεξής, και μέσω του συστήματος της αδελοποίησης πόλεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες», την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των δήμων, καθώς και προγράμματα που αποσκοπούν στη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με τα δικαιώματα των πολιτών αλλά και στην ορθότερη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων· φρονεί ότι ένα σύνολο εργαλείων πρακτικής εφαρμογής σχετικά με τα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ, ειδικά διαμορφωμένο για τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, μπορεί να βελτιώσει ακόμη περαιτέρω την ορθή εφαρμογή·

11. εκφράζει τη λύπη του διότι γονείς και παιδιά δεν διαθέτουν σε κάθε κράτος μέλος τις ίδιες δυνατότητες άσκησης ένδικων μέσων σε περίπτωση χωρισμού ή διαζυγίου, γεγονός που έχει ωθήσει εκατοντάδες γονείς στην Ευρώπη να απευθυνθούν στην Επιτροπή Αναφορών για να την παροτρύνουν να δραστηριοποιηθεί περισσότερο σε αυτόν τον τομέα παρά τις περιορισμένες αρμοδιότητες που διαθέτει·

12. αναμένει ότι η νέα δικτυακή πύλη για την υποβολή αναφορών, η οποία θα είναι διαθέσιμη στις αρχές του 2014, θα μετατρέψει τη διαδικασία υποβολής αναφορών σε ένα ελκυστικό, διαφανές και φιλικό προς τον χρήστη μέσο, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες· καλεί την Επιτροπή και τα άλλα θεσμικά όργανα να αναγνωρίσουν με τον δέοντα τρόπο τη διαδικασία υποβολής αναφορών στους δικτυακούς τόπους τους·

13. επικροτεί το γεγονός ότι, έως τον Νοέμβριο του 2013, τρεις πολύ διαφορετικές ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες πολιτών (ΕΠΠ) είχαν ανταποκριθεί στις σχετικές απαιτήσεις· επιδοκιμάζει τις προγραμματισμένες ακροάσεις με τους διοργανωτές επιτυχημένων Πρωτοβουλιών των Ευρωπαίων Πολιτών πριν από τις Ευρωπαϊκές εκλογές· καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν το δικαίωμα διοργάνωσης και στήριξης πρωτοβουλιών ευρωπαίων πολιτών και να εφαρμόσουν τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 211/2011 σχετικά με την πρωτοβουλία ευρωπαίων πολιτών χωρίς αποκλεισμούς και να προβούν στα απαραίτητα προκειμένου να είναι σε θέση να βεβαιώνουν το γνήσιο της υπογραφής τόσο των δικών τους υπηκόων που διαμένουν στο εξωτερικό όσο και των υπηκόων άλλων κρατών που διαμένουν στη δική τους επικράτεια·

⁽¹⁾ Δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2011, σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού καταστατικού για τα αλληλασφαλιστικά ταμεία, τις ενώσεις και τα ιδρύματα (ΕΕ C 199 Ε της 7.7.2012, σ. 187).

Τετάρτη 12 Μαρτίου 2014

14. καλεί όλα τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν ακόμη Εθνικό Διαμεσολαβητή, επί του παρόντος η Ιταλία και η Γερμανία, να αποκτήσουν προκειμένου να μπορούν να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις όλων των ευρωπαίων πολιτών·

15. καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί τακτικά τον τρόπο με τον οποίο υπόκεινται σε επεξεργασία στα κράτη μέλη οι διοικητικές διατυπώσεις που συνδέονται με την είσοδο και τη διαμονή πολιτών της ΕΕ και συγγενών τους· καλεί την Επιτροπή να διαδραματίσει ενεργό ρόλο προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι διαδικασίες που έχουν θέσει σε εφαρμογή τα κράτη μέλη συμμορφώνονται πλήρως με τις αξίες και τα δικαιώματα του ανθρώπου που αναγνωρίζονται στις ευρωπαϊκές Συνθήκες· επισημαίνει ότι ένας από τους κύριους πυλώνες της ενιαίας αγοράς είναι η κινητικότητα του εργατικού δυναμικού· επισημαίνει τα πολύ θετικά οφέλη που προσφέρει το μετακινούμενο εργατικό δυναμικό της ΕΕ στην οικονομία των κρατών μελών· καλεί εν προκειμένω την Επιτροπή να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την κατάσταση και να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την εξάλειψη πιθανών εμποδίων, όπως η υπερβολική γραφειοκρατία, που επιβάλλονται σε εθνικό επίπεδο σε βάρος αυτής της θεμελιώδους ελευθερίας·

16. αναγνωρίζει ότι, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου⁽¹⁾, οι προϋποθέσεις απόκτησης και απώλειας της ιθαγένειας των κρατών μελών ρυθμίζονται κατ' αποκλειστικότητα από την εθνική νομοθεσία εκάστου κράτους μέλους· ζητεί, ωστόσο, καλύτερο συντονισμό και περισσότερο διαρθρωμένη ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών σε σχέση με τη νομοθεσία τους περί ιθαγένειας προκειμένου να διαφυλάσσονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και κυρίως η ασφάλεια δικαίου για τους πολίτες· ζητεί να υπάρξουν ολοκληρωμένες κοινές κατευθυντήριες γραμμές για την αποσαφήνιση της σχέσης μεταξύ εθνικής και ευρωπαϊκής ιθαγένειας·

17. καλεί τα κράτη μέλη που στερούν τα εκλογικά δικαιώματα από τους υπηκόους τους, οι οποίοι επιλέγουν να ζουν σε άλλο κράτος μέλος για μεγάλο χρονικό διάστημα, να θέσουν τέλος σε αυτή την πρακτική και να αναθεωρήσουν ανάλογα τη νομοθεσία τους ούτως ώστε να εξασφαλίζονται πλήρη δικαιώματα του πολίτη καθόλη τη διαδικασία· συνιστά να λάβουν τα κράτη μέλη όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να παράσχουν ουσιαστική βοήθεια στους πολίτες που επιθυμούν να ασκήσουν το δικαίωμα του εκλέγειν ή του εκλέγεσθαι σε κράτη εκτός του δικού τους· επισημαίνει ότι είναι ανάγκη να ασκούν οι πολίτες της ΕΕ το δικαίωμα ψήφου στις εθνικές εκλογές της χώρας προέλευσής τους από το κράτος μέλος στο οποίο διαμένουν·

18. καλεί τα κράτη μέλη να διαφυλάσσουν και να ενισχύουν το νόημα της ιθαγένειας της ΕΕ μέσω της αποφυγής οποιασδήποτε μορφής διακρίσεων λόγω εθνικότητας· αποδοκιμάζει οποιαδήποτε λαϊκιστική ρητορική επιχειρεί να εισαγάγει πρακτικές διακρίσεων με αποκλειστικό γνώμονα την εθνικότητα·

19. καλεί τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα εθνικά αδελφά τους κόμματα να διοργανώσουν διαφανείς προεκλογικές εκστρατείες ενόψει των ευρωπαϊκών εκλογών του 2014 και να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τα προβλήματα του φθίνοντος ποσοστού συμμετοχής στις εκλογές και του ολοένα και μεγαλύτερου χάσματος που χωρίζει τους πολίτες από τα όργανα της ΕΕ· εκτιμά ότι ο ορισμός σε πανευρωπαϊκό επίπεδο υποψηφίων για τη θέση του Προέδρου της Επιτροπής από τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα συνιστά σημαντικό βήμα στην προσπάθεια οικοδόμησης ενός γνήσιου ευρωπαϊκού δημόσιου χώρου και είναι πεπεισμένο ότι η προοπτική μιας πραγματικά ευρωπαϊκής προεκλογικής εκστρατείας μπορεί να υλοποιηθεί μόνο μέσω πανευρωπαϊκών δραστηριοτήτων και δικτύων τοπικών και εθνικών μέσων ενημέρωσης, και δη δημόσιων μέσων ενημέρωσης στο χώρο του ραδιοφώνου, της τηλεόρασης και του διαδικτύου·

20. τονίζει τη σημασία της ενημέρωσης των πολιτών σχετικά με το δικαίωμά τους να συμμετέχουν στις δημοτικές και τις ευρωπαϊκές εκλογές ακόμη κι αν κατοικούν εκτός της χώρας προέλευσής τους και της προώθησης αυτού του δικαιώματος με διάφορα μέσα· παροτρύνει την Επιτροπή να μην περιμένει μέχρι το Μάιο του 2014 για να εκδώσει το εγχειρίδιο που παρουσιάζει αυτά τα δικαιώματα της ΕΕ σε «σαφή και απλή γλώσσα»·

21. καλεί όλα τα θεσμικά και άλλα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης να βελτιώσουν περαιτέρω τη διαφάνεια και να διευκολύνουν την πρόσβαση σε έγγραφα, καθιστώντας την φιλική προς τον χρήστη, διότι αυτό επιτρέπει στους πολίτες να συμμετέχουν περισσότερο ενεργά στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων· καλεί τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και κυρίως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών τους ώστε να ικανοποιούνται τα δίκαια αιτήματα των ευρωπαίων πολιτών το ταχύτερο δυνατό· καλεί όλα τα όργανα της Ένωσης, και κυρίως το Κοινοβούλιο, να διασφαλίσουν ισομερώς διαφάνεια και λογοδοσία·

22. επικροτεί την πρόσφατη έγκριση των δύο κύριων προγραμμάτων της ΕΕ για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων στον τομέα της ιθαγένειας της ΕΕ από το 2014 έως το 2020: το πρόγραμμα για τα «Δικαιώματα και την Ιθαγένεια» και το πρόγραμμα «η Ευρώπη των πολιτών»· θεωρεί ιδιαίτερος λυπηρό το γεγονός ότι το χρηματοδοτικό κονδύλιο ιδίως του δεύτερου, το οποίο στηρίζει προγράμματα προώθησης της ενεργού συμμετοχής του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά, υπέστη δραστητικές περικοπές από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών σε σύγκριση με την περίοδο 2007-2013·

⁽¹⁾ Πιο πρόσφατα, στην απόφασή του της 2ας Μαρτίου 2010, υπόθεση C-135/08, Rottmann.

Τετάρτη 12 Μαρτίου 2014

23. εκφράζει την έντονη ανησυχία του σχετικά με τις αναφορές που αποκαλύπτουν την ευάλωτη κατάσταση ορισμένων κατοίκων που, λόγω του καθεστώτος τους, δεν απολαμβάνουν στο έπακρο τα δικαιώματά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία ή δεν είναι σε θέση να ασκούν τα εκλογικά τους δικαιώματα στις τοπικές εκλογές· καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη να διευκολύνουν τη νομιμοποίηση του καθεστώτος τους στις περιπτώσεις αυτές·
24. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τα εμπόδια που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν οι πολίτες κατά την άσκηση των ατομικών τους δικαιωμάτων στην εσωτερική αγορά και φρονεί ότι η σημερινή οικονομική ανασφάλεια στην Ευρώπη πρέπει να αντιμετωπιστεί και μέσω της εξάλειψης των εμποδίων αυτών· εκφράζει συνεπώς την ικανοποίησή του για τις νέες πρωτοβουλίες που ανήγγειλε η Επιτροπή προκειμένου να ενισχυθούν οι πολίτες όταν λειτουργούν ως καταναλωτές και εργαζόμενοι σε ολόκληρη την Ευρώπη·
25. επισημαίνει τη σημασία της βελτίωσης της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με δυνατότητες πρακτικής άσκησης και μαθητείας σε άλλες χώρες της ΕΕ μέσω του δικτύου EURES· ανησυχεί ιδιαίτερα για το ποσοστό ανεργίας, ιδιαίτερα στο βαθμό που το φαινόμενο αυτό πλήττει τους νέους· επιδοκιμάζει την πρόταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με ένα πλαίσιο ποιότητας για τις περιόδους άσκησης⁽¹⁾ και καλεί τα κράτη μέλη να τηρήσουν τις αρχές που τίθενται στις κατευθυντήριες γραμμές·
26. καλεί τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την ενημέρωση που παρέχουν στους ευρωπαίους πολίτες σχετικά με τα δικαιώματα και τα καθήκοντά τους και να καταβάλουν προσπάθειες προκειμένου να είναι εξίσου εύκολη η διαφύλαξη των δικαιωμάτων των πολιτών τόσο στο κράτος καταγωγής τους όσο και σε ένα άλλο κράτος μέλος·
27. εφιστά την προσοχή στα προβλήματα που εκφράζουν ορισμένοι αναφέροντες, ιδίως εκπατρισμένοι πολίτες της ΕΕ, οι οποίοι ισχυρίζονται ότι αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με την απόκτηση, τη μεταβίβαση και την ιδιοκτησία ακίνητης περιουσίας σε ορισμένες χώρες·
28. αναγνωρίζει τα προβλήματα με τα οποία έρχονται αντιμέτωπα τα άτομα με αναπηρίες που ασκούν το δικαίωμά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία και ζητεί την καθιέρωση κάρτας αναπηρίας ΕΕ που θα ισχύει σε ολόκληρη την Ευρώπη για τα άτομα με αναπηρία·
29. καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μέτρα για τον συντονισμό και τη συνεργασία με σκοπό την αποτελεσματική αντιμετώπιση ζητημάτων, όπως τα διπλά τέλη ταξινόμησης, οι φορολογικές διακρίσεις και η διπλή φορολογία σε διασυνοριακό πλαίσιο και να λάβουν περισσότερο υπόψη την πραγματικότητα της διασυνοριακής κινητικότητας των εργαζομένων· εκτιμά ότι ζητήματα διπλής φορολογίας αντιμετωπίζονται ανεπαρκώς μέσω των υφιστάμενων διμερών φορολογικών συμβάσεων ή της μονομερούς ανάληψης δράσης από ένα κράτος μέλος και ότι απαιτούν συντονισμένη, έγκαιρη δράση σε επίπεδο Ένωσης·
30. θεωρεί λυπηρό το γεγονός της ύπαρξης διασυνοριακών εμποδίων σε ζητήματα αστικής ή κοινωνικής φύσης, όπως είναι οι υποθέσεις οικογενειακού δικαίου ή οι συντάξεις, τα οποία στερούν από πολλούς πολίτες την δυνατότητα πλήρους άσκησης όλων των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιθαγένεια της ΕΕ·
31. υπενθυμίζει ότι πολίτες της ΕΕ που βρίσκονται στο έδαφος τρίτης χώρας στην οποία δεν έχει διπλωματική αντιπροσωπεία το κράτος μέλος του οποίου είναι υπήκοοι, δικαιούνται προστασίας από διπλωματικές ή προξενικές αρχές οποιουδήποτε κράτους μέλους, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους μέλους, και επισημαίνει την σημασία που έχει η διάταξη αυτή για λόγους αρχής·
32. απευθύνει έκκληση στα κράτη μέλη να συστήσουν το συντομότερο δυνατό σε κάθε κράτος μέλος υπηρεσία «μίας στάσης» προκειμένου να συντονίζει έργα με διασυνοριακό αντίκτυπο, π.χ. εκείνα με κοινωνικό αντίκτυπο όπως υπηρεσίες επείγουσας ανάγκης, με ιδιαίτερη μνεία στα έργα που έχουν περιβαλλοντικό αντίκτυπο όπως είναι τα έργα αιολικής ενέργειας που υλοποιούνται ορισμένες φορές χωρίς να έχει προηγηθεί ούτε διαβούλευση με τους κατοίκους εκατέρωθεν της μεθόριου ούτε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων·
33. καλεί την Επιτροπή να προβεί σε ενδελεχή αξιολόγηση των οφελών και των προκλήσεων του Ευρωπαϊκού Έτους των Πολιτών 2013(ΕΕΠ)· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, λόγω ελλείπουσ χρηματοδότησης και έλλειψης πολιτικής φιλοδοξίας, το Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτών έτυχε περιορισμένης κάλυψης από τα μέσα ενημέρωσης και δεν επέτυχε να δημιουργήσει έναν ευρύτερο, ανοικτό στο κοινό διάλογο σχετικά με την ευρωπαϊκή ιθαγένεια που θα μπορούσε να συμβάλει στην βελτίωση των υφισταμένων μέσων ή στον καθορισμό νέων·
34. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις προκειμένου να αναγνωριστεί ο ειλεοντισμός ως στοιχείο ενισχυτικό της ιδιότητας του πολίτη·
35. καλεί την Επιτροπή να δημοσιεύσει και να κυκλοφορήσει επεξηγηματική περιγραφή των δικαιωμάτων των πολιτών προ και μετά Συνθήκης Λισαβόνας προκειμένου να ανακτηθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών·
36. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή, καθώς και στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών.

(1) COM(2013)0857.